ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ W. VAN GERVEN της 13ης Ιανουαρίου 1993 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η υπό κρίση διαφορά, μεταξύ της Beate Weber και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφορά την κανονιστική ρύθμιση για την καθιέρωση προσωρινής αποζημιώσεως που καταβάλλεται μετά τη λήξη της θητείας των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής: κανονιστική ρύθμιση) [1]. Η Beate Weber υπήρξε βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από το 1979 και επανεξελέγη για τελευταία φορά το 1989. Από τις 14 Δεκεμβρίου 1990, αποχώρησε από το Κοινοβούλιο για να γίνει «Oberbürgermeister» (δήμαρχος) του Δήμου Χαϊδελβέργης. Το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να της χορηγήσει προσωρινή αποζημίωση βάσει της προαναφερθείσας κανονιστικής ρυθμίσεως. Η Beate Weber ζητεί σήμερα από το Δικαστήριο να ακυρώσει αυτή την απορριπτική απόφαση, να υποχρεώσει το Κοινοβούλιο να καταβάλει αυτή την αποζημίωση [2] καθώς και να το καταδικάσει στα δικαστικά έξοδα.

Στην έκθεση ακροατηρίου εκτίθενται διεξοδικά τα πραγματικά περιστατικά και το κανονιστικό πλαίσιο της υποθέσεως.

Επί του παραδεκτού

2. Πριν εξετάσω την υπόθεση επί της ουσίας, θα εξετάσω το παραδεκτό της προσφυγής. Το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη λόγω του ότι η βαλλομένη πράξη αφορά την εσωτερική οργάνωση των κοινοβουλευτικών εργασιών και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων. Το Κοινοβούλιο επικαλείται, συναφώς, την απόφαση Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου [3], με την οποία το Δικαστήριο δέχθηκε μόνο τις προσφυγές που στρέφονται κατά πράξεων του Κοινοβουλίου, οι οποίες παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, που, κατά το Κοινοβούλιο, νοούνται αποκλειστικά ως πρόσωπα ξένα προς το θεσμικό όργανο. Δεδομένου ότι η επίμαχη απόφαση αφορά την έννομη σχέση που υφίσταται μεταξύ Κοινοβουλίου και των μελών του, η ασκηθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου από την Beate Weber προσφυγή είναι απαράδεκτη. Δεν μπορώ να ακολουθήσω αυτή τη συλλογιστική.

3. Η προαναφερθείσα απόφαση Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου ξεκινά από την αντίληψη και τη βασική αρχή ότι «η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα συνιστά κοινότητα δικαίου υπό την έννοια ότι ούτε τα κράτη μέλη της ούτε τα θεσμικά της όργανα διαφεύγουν τον έλεγχο της συμφωνίας των πράξεών τους προς τον βασικό καταστατικό χάρτη που αποτελεί η Συνθήκη» [4]. Η Συνθήκη καθιέρωσε πλήρες σύστημα ενδίκων μέσων και διαδικασιών, το

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ολλανδική.

1 — Εγκριθείσα από το Προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 18 Μαΐου 1988 (PE 121 917/ΠΡΟΕΔΡ/αναθ.ΙΙ).

2 — Όπως ομολόγησε ο δικηγόρος της Beate Weber κατά τη συνεδρίαση το δεύτερο αυτό αίτημα είναι απαράδεκτο. «Δυνάμει του άρθρου 176 της Συνθήκης, το όργανο του οποίου η πράξη κηρύχθηκε άκυρη οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να απευθύνει προς τα κοινοτικά όργανα διατάξεις για την εκτέλεση των αποφάσεών του, χωρίς να υπερβεί τις αρμοδιότητές του» (απόφαση της 20ής Ιουνίου 1985, 141/84, De Compte κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1985, σ. 1951, σκέψη 22).

3 — Απόφαση της 23ης Απριλίου 1986, 294/83 (Συλλογή 1986, σ. 1339).

4 — Απόφαση Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 23.

οποίο αναθέτει στο Δικαστήριο τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων [5]. Αυτό σημαίνει ότι προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου χωρεί κατά οιουδήποτε μέτρου εκδιδομένου από τα θεσμικά όργανα και δυναμένου να παραγάγει έννομα αποτελέσματα [6].

4. Με τις διατάξεις Ομάδα των Κομμάτων της Ευρωπαϊκής Δεξιάς κατά Κοινοβουλίου και Blot και Front national κατά Κοινοβουλίου, το Δικαστήριο έκρινε ότι πράξεις που ανάγονται απλώς στην εσωτερική οργάνωση των εργασιών του Κοινοβουλίου δεν είναι δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως [7]. Πρόκειται συγκεκριμένα για πράξεις που είτε δεν μπορούν να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα, είτε παράγουν έννομα αποτελέσματα μόνο στο εσωτερικό του Κοινοβουλίου και έναντι των εργασιών του. Η τελευταία αυτή περίπτωση αποτελεί, επομένως, εξαίρεση από την αρχή ότι προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου χωρεί κατά οποιασδήποτε πράξεως των θεσμικών οργάνων που μπορούν να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα. Η εξαίρεση αυτή συναρτάται με την αρμοδιότητα εσωτερικής οργανώσεως την οποία αναγνωρίζουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα άρθρα 25, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, 142, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ και 112, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΕ. Πρόκειται, ωστόσο, για πολύ περιορισμένη εξαίρεση. Μια πράξη του Κοινοβουλίου, για να εξαιρεθεί από τον έλεγχο του Δικαστηρίου περί της νομιμότητάς της, πρέπει να συγκεντρώνει σωρευτικώς τρεις προϋποθέσεις: πρέπει να έχει ληφθεί στο πλαίσιο της εσωτερικής οργανώσεως των εργασιών του Κοινοβουλίου, να παράγει έννομα αποτελέσματα μόνο στο εσωτερικό του Κοινοβουλίου όσον αφορά τις εργασίες τους και να υπάγεται σε ελεγκτικές διαδικασίες καθοριζόμενες με τον κανονισμό του [8].

5. Θα εξετάσω τώρα συγκεκριμένα την προσφυγή της Beate Weber: η εξεταζόμενη κανονιστική ρύθμιση και η επίμαχη απόφαση του Κοινοβουλίου μπορούν προφανέστατα να παράγουν έννομα αποτελέσματα, ιδίως έναντι της Beate Weber [9]. Εξάλλου, η απόφαση δεν αφορά την εσωτερική οργάνωση των εργασιών του Κοινοβουλίου. Μια δημοσιονομική κανονιστική ρύθμιση υπέρ των βουλευτών που αποχωρούν από την άσκηση των καθηκόντων τους δεν έχει, πράγματι, άμεση σχέση με την οργάνωση του Κοινοβουλίου ή τις εργασίες του. Καταλήγω, επομένως, στο συμπέρασμα ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή.

6. Για να είμαι πλήρης, προσθέτω ότι, για την επίλυση του θέματος του παραδεκτού, δεν χρησιμοποίησα το κριτήριο των «τρίτων». Κατά το Κοινοβούλιο, η απόφαση Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου επιτρέπει την άσκηση προσφυγών μόνο κατά των πράξεων του Κοινοβουλίου που παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, ως τρίτοι δε νοούνται αποκλειστικά πρόσωπα ξένα προς το θεσμικό όργανο. Δεν

5 — Απόφαση Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 23· ομοίως, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 1987, 314/85, Foto-Frost (Συλλογή 1987, σ. 4199, σκέψη 16), και διάταξη της 13ης Ιουλίου 1990, C-2/88 Imm., Zwartveld κ.λπ. (Συλλογή 1990, σ. I-3365, σκέψη 16).

6 — Απόφαση Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου, που προαναφέρθηκε στην υποσημείωση 3, σκέψη 24, που παραπέμπει στην απόφαση της 31ης Μαρτίου 1971, 22/70, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (AETR) (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 729, σκέψη 42)· απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, 302/87, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1988, σ. 5615, σκέψη 20). Χρησιμοποιώ τη διατύπωση «δυνάμενα να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα» της τελευταίας αποφάσεως, παρά τη διατύπωση «σκοπούντα στην παραγωγή εννόμου αποτελέσματος» της αναφερομένης ως πρώτης αποφάσεως, για να αποφευχθεί ενδεχομένως η εντύπωση ότι το αν μια πράξη παράγει έννομα αποτελέσματα εξαρτάται από τη βούληση του συντάκτη της πράξεως. Η γένεση δικαιώματος εξαρτάται από τη φύση και το περιεχόμενο της πράξεως στο σύνολό της.

7 — Διατάξεις της 4ης Ιουνίου 1986, 78/85 (Συλλογή 1986, σ. 1753, σκέψη 11), και της 22ας Μαΐου 1990, C-68/90 (Συλλογή 1990, σ. I-2101, σκέψη 12).

8 — Τις τρεις αυτές προϋποθέσεις λαμβάνω από το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 1986 σχετικά με τη στάση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις προσφυγές του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ (ΕΕ 1985, C 283, σ. 85). Υιοθετώντας τη διατύπωση των προαναφερθεισών διατάξεων Ομάδα των Κομμάτων της Ευρωπαϊκής Δεξιάς και Blot, που παρατίθενται στην υποσημείωση 7, αντικαθιστώ, για λόγους σαφηνείας, τον όρο «εσωτερική οργάνωση» με τον όρο «εσωτερική οργάνωση των εργασιών».

9 — Είναι αναμφισβήτητο ότι η επίμαχη απόφαση αφορά την Beate Weber κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ.

νομίζω ότι η εν λόγω απόφαση έχει αυτή την έννοια. Η απόφαση έχει ως επίκεντρο την αρχή της δυνατότητας ασκήσεως απευθείας προσφυγής κατά οποιασδήποτε πράξεως που μπορεί να παράγει έννομα αποτελέσματα. Αυτό ισχύει, ειδικότερα, για τις πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι προσώπων ξένων προς το θεσμικό όργανο, όπως στο πλαίσιο της αποφάσεως Κόμμα Οικολόγων «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου, όχι όμως αποκλειστικά γι' αυτή την κατηγορία. Το κριτήριο των «τρίτων» δεν αποτελεί, επομένως, αναγκαστική προϋπόθεση του παραδεκτού. Σε μεταγενέστερες αποφάσεις, το κριτήριο, άλλωστε, χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά σε υποθέσεις στις οποίες η προσφυγή κρίθηκε παραδεκτή [10]. Στις υποθέσεις στις οποίες η προσφυγή κηρύχθηκε απαράδεκτη, ήτοι Ομάδα των Κομμάτων της Ευρωπαϊκής Δεξιάς και Blot, το απαράδεκτο δεν προέκυπτε από την ιδιότητα τρίτου ή μη τρίτου του προσφεύγοντος, αλλά από τη διαπίστωση ότι οι βαλλόμενες πράξεις αφορούσαν την εσωτερική οργάνωση των εργασιών του Κοινοβουλίου [11].

Το ερμηνευτικό ζήτημα

7. Θα εξετάσω τώρα την υπόθεση επί της ουσίας. Η Beate Weber και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αμφισβητούν την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην κανονιστική ρύθμιση, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Προεδρείο του Κοινοβουλίου στις 18 Μαΐου 1988. Η συζήτηση αφορά το αν κανονιστική ρύθμιση έχει εφαρμογή σε καταστάσεις όπως αυτή της Beate Weber, στις οποίες ένα μέλος αποχωρεί από το Κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια πενταετούς θητείας για να αφοσιωθεί σε άλλες δραστηριότητες. Κατά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η κανονιστική ρύθμιση έχει εφαρμογή μόνο κατά το πέρας της κοινοβουλευτικής θητείας, με τη λήξη της πενταετούς περιόδου, δηλαδή σε περίπτωση μη επανεκλογής. Κατά την Beate Weber, η κανονιστική ρύθμιση εφαρμόζεται αδιακρίτως σε κάθε περίπτωση αποχωρήσεως από το Κοινοβούλιο.

8. Κατά το άρθρο 1 της κανονιστικής ρυθμίσεως, οι βουλευτές κατόπιν αιτήσεώς τους δικαιούνται προσωρινή αποζημίωση, *από την ημερομηνία λήξεως της θητείας τους*. Στα γερμανικά, που είναι η γλώσσα διαδικασίας στην προκειμένη περίπτωση, χρησιμοποιούνται οι όροι *«nach dem Erlöschen ihres Mandats»*. Η διαφορά στρέφεται γύρω από την ερμηνεία του όρου «Erlöschen» που περιέχεται σ' αυτή τη διάταξη.

Η κανονιστική ρύθμιση δεν περιλαμβάνει ορισμό ή ακριβέστερη περιγραφή του εν λόγω όρου, ούτε παραπομπή σε άλλες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου. Ελλείψει κοινοτικού ορισμού, πρέπει να ερμηνευθεί ο εν λόγω όρος λαμβανομένου υπόψη του γενικού πλαισίου εντός του οποίου χρησιμοποιείται και σύμφωνα με το συνηθισμένο τους νόημα στην τρέχουσα γλώσσα [12].

9. Αρχίζω με την έρευνα του τί νοείται *συνηθισμένη έννοια*. Πρόκειται για το αν ο όρος «Erlöschen» (όπως χρησιμοποιείται για την εντολή) είναι γενικός όρος, ουδέτερος, ή αν περιλαμβάνει έννοια αποπερατώσεως, δηλαδή αυτόματης λήξεως, επερχομένης άνευ ετέρου, που δεν οφείλεται σε πρωτοβουλία ή σε επιλογή του εντολοδόχου. Το Κοινοβούλιο, στο υπόμνημα αντικρούσεως που υπέβαλε στο Δικαστήριο, ισχυρίζεται ότι ο όρος «Erlöschen» μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο στη λήξη που επέρχεται αυτομάτως και άνευ ετέρου (τη λήξη της πενταετίας), σε αντίθεση με τον πιο ουδέτερο όρο «Beendigung». Αυτό το επιχείρημα δεν είναι πράγματι πειστικό. Νομίζω ότι ο όρος «Erlöschen» παραπέμπει εξίσου σε όρους ουδέτερους, όπως «Beendigung» ή «Ende», όσο

10 — Απόφαση της 3ης Ιουλίου 1986, 34/86, Συμβούλιο κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1986, σ. 2155, σκέψεις 5 και 6)· διάταξη της 16ης Οκτωβρίου 1986, 221/86 R, Ομάδα των Κομμάτων της Ευρωπαϊκής Δεξιάς, και Front national κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1986, σ. 2969, σκέψη 19).

11 — Προαναφερθείσες στην υποσημείωση 7 διατάξεις, σκέψη 11 και σκέψεις 11 και 12, αντιστοίχως.

12 — Απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 1988, 349/85, Δανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1988, σ. 169, σκέψη 9).

και σε έναν όρο με αποκλειστικά παθητική σημασία, όπως «Ablauf» [13].

Η αντίθεση με τον όρο «Beendigung» που προβάλλει το Κοινοβούλιο ασφαλώς δεν πείθει, αν ληφθεί υπόψη το ολλανδικό κείμενο της κανονιστικής ρυθμίσεως, το οποίο χρησιμοποιεί ακριβώς τον αντίστοιχο όρο «beëindiging» (και όχι, για παράδειγμα, «afloop»). Κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ένα κείμενο συντεταγμένο σε περισσότερες γλώσσες πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως των αποδόσεών του σε όλες τις γλώσσες [14]. Όπως προκύπτει, άλλωστε, από τη σύγκριση με τις αποδόσεις σε άλλες γλώσσες, η ουδέτερη, γενική, διατύπωση χρησιμοποιείται όχι μόνο στα ολλανδικά, αλλά και στα γαλλικά («à partir de la fin de leur mandat»), στα αγγλικά («from the end of their term of office»· «end of service» στον τίτλο της κανονιστικής ρυθμίσεως), στα ιταλικά («a partire del termine del loro mandato»· «fine» στον τίτλο) και στα ισπανικά («a partir del fin de su mandato»). Οι αποδόσεις στα γαλλικά και ιταλικά είναι ιδιαίτερα σημαντικές, εφόσον τα προσκομισθέντα από το Κοινοβούλιο έγγραφα αποδεικνύουν ότι η κανονιστική ρύθμιση θεσπίσθηκε από το Προεδρείο σε γαλλικό κείμενο, βάσει προηγουμένου σχεδίου συντεταγμένου στην ιταλική γλώσσα.

Από τα προεκτεθέντα, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η χρησιμοποιούμενη διατύπωση της κανονιστικής ρυθμίσεως δεν παρέχει κανένα έρεισμα στη συσταλτική ερμηνεία που υποστηρίζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά μάλλον έχει τη γενική έννοια που επικαλείται η Beate Weber. Θα εξετάσω τώρα αν θα μπορούσε, παρ' όλα αυτά, να γίνει δεκτή η ερμηνεία του Κοινοβουλίου βάσει του γενικού πλαισίου της κανονιστικής ρυθμίσεως. Στη συνέχεια δε, θα εξετάσω τον επιδιωκόμενο με την κανονιστική ρύθμιση στόχο και το όλο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται.

10. Η κανονιστική ρύθμιση περιέχει περιορισμένες ενδείξεις ως προς τον *σκοπό* που επιδιώκει, και πάντως δεν περιέχει στοιχεία επιτρέποντα την επίλυση του ερμηνευτικού προβλήματος που μας απασχολεί. Η κανονιστική ρύθμιση δεν περιλαμβάνει προοίμιο και ούτε ο τίτλος ούτε τα επί μέρους άρθρα περιέχουν τίποτε άλλο, πέρα απ' ό,τι μπορεί να συναχθεί από τον όρο «προσωρινή αποζημίωση».

Κατά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η κανονιστική ρύθμιση έχει ως σκοπό να εξασφαλίσει τη συντήρηση των μη επανεκλεγομένων βουλευτών. Πρόβλημα εξασφαλίσεως της συντηρήσεως, όμως, δεν τίθεται, όταν ο βουλευτής αποχωρεί για να ασκήσει άλλη δραστηριότητα. Κατά την Beate Weber, αντιθέτως, η αποζημίωση πρέπει να καλύψει τα έξοδα που συνεπάγεται κάθε αποχώρηση από το Κοινοβούλιο και η στροφή προς άλλη δραστηριότητα. Και οι δύο ερμηνείες είναι υποστηρίξιμες και συμβιβάζονται με το γράμμα της κανονιστικής ρυθμίσεως.

Το ιστορικό της εκδόσεως του κειμένου δεν προσφέρει, ούτε αυτό, οριστική απάντηση. Μεταξύ των εγγράφων που διαβιβάστηκαν στο Δικαστήριο από το Κοινοβούλιο, λίγα μόνον είναι προγενέστερα της εγκρίσεως της κανονιστικής ρυθμίσεως από το Προεδρείο στις 18 Μαΐου 1988 [15]. Τα εν λόγω έγγραφα δεν περιέχουν άλλες χρήσιμες ενδείξεις εκτός από τις εκφράσεις που επανελήφθησαν στην ίδια την κανονιστική ρύθμιση.

13 — Ο δικηγόρος της Beate Weber παρατήρησε κατά τη συνεδρίαση ότι ο όρος «Erlöschen» χρησιμοποιείται και στο άρθρο 7 του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπου μνημονεύεται ρητώς και η εκούσια αποχώρηση ως μία μορφή «Erlöschen».

14 — Απόφαση της 7ης Ιουλίου 1988, 55/87, Moksel (Συλλογή 1988, σ. 3845, σκέψη 15).

15 — Πρόκειται για αποσπάσματα πρακτικών του Σώματος των Κοσμητόρων της 21ης και 22ας Μαρτίου 1988 και της 26ης Απριλίου 1988 και του προσχεδίου σε ιταλική γλώσσα (PE 117.147/ΚΟΣΜ).

Το Κοινοβούλιο, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα του Δικαστηρίου, επιβεβαίωσε ότι, για τη σύνταξη της κανονιστικής ρυθμίσεως, ενεπνεύσθη ιδίως από τις υφιστάμενες κανονιστικές ρυθμίσεις των κοινοβουλίων των κρατών μελών. Το Κοινοβούλιο δεν μπόρεσε, ωστόσο, να προσκομίσει κανένα σχετικό προπαρασκευαστικό έγγραφο. Προσκόμισε, πράγματι, δύο μεταγενέστερα εσωτερικά σημειώματα που συγκρίνουν τις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις. Τα σημειώματα αυτά δεν μας παρέχουν κανένα στοιχείο ικανό να στηρίξει τη σημερινή ερμηνεία του Κοινοβουλίου. Συμβαίνει μάλλον το αντίθετο: τα σημειώματα επισημαίνουν ότι, σε ορισμένες χώρες, ήτοι στις Κάτω Χώρες και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η προσωρινή αποζημίωση μειώνεται εάν ο πρώην βουλευτής εισπράττει άλλα εισοδήματα. Δέχομαι a contrario ότι, στις άλλες πέντε χώρες όπου υφίσταται προσωρινή αποζημίωση, δεν εφαρμόζεται μείωση. Στις δύο πρώτες χώρες ασφαλώς, και ίσως και στις άλλες, φαίνεται, επομένως, ότι καταρχήν η προσωρινή αποζημίωση χορηγείται, έστω και ενίοτε μειωμένη, και στους βουλευτές που αποχωρούν από το Κοινοβούλιο για να ασκήσουν άλλη δραστηριότητα.

11. Όσον αφορά το *όλο πλαίσιο* της κανονιστικής ρυθμίσεως, η Beate Weber παραπέμπει στα άρθρα 1 και 2 της κανονιστικής ρυθμίσεως. Τα εν λόγω άρθρα δείχνουν ότι λαμβάνονται επίσης υπόψη μη συμπληρωθείσες θητείες, δηλαδή θητείες διαρκείας μικρότερης των πέντε ετών. Το Κοινοβούλιο απαντά σ' αυτό ότι η κανονιστική ρύθμιση μπορεί, ασφαλώς, να εφαρμοσθεί σε μη συμπληρωθείσες θητείες που διανύθηκαν κατά τη διάρκεια κοινοβουλευτικής περιόδου, όχι όμως σε θητείες που λήγουν κατά τη διάρκεια κοινοβουλευτικής περιόδου. Το Κοινοβούλιο δεν προσκόμισε, ωστόσο, το παραμικρό στοιχείο προς υποστήριξη αυτής της ερμηνείας. Παρόλον ότι τα αναφερθέντα άρθρα αφορούν την περίπτωση θητείας μικρότερης των πέντε ετών, δεν προβαίνουν σε διάκριση παρόμοια με την προβαλλομένη από το Κοινοβούλιο. Δεν μπορώ, επομένως, να συμφωνήσω με αυτή την ερμηνεία.

Το Κοινοβούλιο αναφέρεται, εξάλλου, στο άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, της κανονιστικής ρυθμίσεως. Κατά την εν λόγω διάταξη: «το δικαίωμα αυτής της προσωρινής αποζημιώσεως απόλλυται σε περίπτωση που ο πρώην βουλευτής αναλάβει έμμισθη θέση σε θεσμικό όργανο της Κοινότητας, σε περίπτωση εκλογής του στο εθνικό κοινοβούλιο ή σε περίπτωση θανάτου». Κατά το Κοινοβούλιο, η απαρίθμηση αυτή είναι ενδεικτική και αποτελεί έκφραση της γενικής αρχής ότι δεν χορηγείται αποζημίωση στον βουλευτή που αποχωρεί από το Κοινοβούλιο για να αναλάβει άλλα καθήκοντα. Δεν μπορώ να ακολουθήσω ούτε αυτή την ερμηνεία. Τίποτε δεν δείχνει ότι η αναφερθείσα απαρίθμηση δεν είναι περιοριστική. Στην περίπτωση που θα εσκοπείτο γενικότερος αποκλεισμός, υπήρχε δυνατότητα να διατυπωθεί σαφώς.

12. Τέλος, θα εξετάσω το επιχείρημα του Κοινοβουλίου ότι το Προεδρείο του έδωσε, στις 12 Δεκεμβρίου 1990, δεσμευτική ερμηνεία της κανονιστικής ρυθμίσεως και ότι από αυτή προκύπτει ότι η Beate Weber δεν δικαιούται προσωρινή αποζημίωση.

Η κανονιστική ρύθμιση θεσπίσθηκε στην αρχική της διατύπωση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 18 Μαΐου 1988. Φυσικά, το Προεδρείο έχει αρμοδιότητα τροποποιήσεως της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως το έπραξε στις 24 Ιουνίου 1992, δηλαδή σε χρονικό σημείο που δεν αφορά πλέον την παρούσα υπόθεση [16]. Η απόφαση

16 — Όπως προκύπτει, ωστόσο, από τις εν λόγω τροποποιήσεις, η προσωρινή αποζημίωση οφείλεται *και* στον βουλευτή που διακόπτει τη θητεία του εκουσίως, υπό τον όρο να έχει συμπληρώσει θητεία τουλάχιστον τριών ετών. Διευκρινίζεται ότι αφαιρούνται τα προερχόμενα από δημόσιο ή κοινοτικό λειτούργημα εισοδήματα.

της 12ης Δεκεμβρίου 1990 είναι, ωστόσο, όλως διαφορετικής φύσεως. Τα προσκομισθέντα στο Δικαστήριο από το Κοινοβούλιο έγγραφα, ακριβέστερα τα αποσπάσματα των πρακτικών του Σώματος των Κοσμητόρων της 18ης Οκτωβρίου και της 8ης Νοεμβρίου 1990, δείχνουν ότι εξετάσθηκε, μεταξύ άλλων, το ζήτημα αν η κανονιστική ρύθμιση της 18ης Μαΐου 1988 εφαρμόζεται και στους βουλευτές που αποχωρούν εκουσίως από το Κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου. Κατόπιν αυτής της εξετάσεως συγκεκριμένων περιπτώσεων, το Προεδρείο του Κοινοβουλίου δήλωσε, στις 12 Δεκεμβρίου 1990 (δύο ημέρες προ της αποχωρήσεως από το Κοινοβούλιο της Beate Weber), ότι η προσωρινή αποζημίωση έπρεπε να θεωρείται ως αποζημίωση καταβαλλόμενη στη λήξη κοινοβουλευτικής περιόδου, το Σώμα, όμως, των Κοσμητόρων θα εξέταζε, ωστόσο, ατομικώς τις επαρκώς αιτιολογημένες αιτήσεις πριν υποβάλλει έκθεση στο Προεδρείο [17].

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο υπόμνημά του αντικρούσεως, δηλώνει ότι η δοθείσα από το Προεδρείο του ερμηνεία αποτελεί αυθεντική ερμηνεία και, κατά συνέπεια, δεσμευτική, διότι προέρχεται από το ίδιο το όργανο που θέσπισε την κανονιστική ρύθμιση. Αυτό το επιχείρημα ουδόλως με πείθει. Η τεχνική της «αυθεντικής ερμηνείας» των κειμένων είναι μια τεχνική της οποίας η χρήση πρέπει να γίνεται με σύνεση δεδομένου ότι συνεπάγεται αναγνώριση αναδρομικού αποτελέσματος του «νεωστί» ερμηνευομένου κειμένου. Αυτή η αναδρομικότητα, η οποία αποτελεί παρέκκλιση του κανονικού τρόπου νομοθετήσεως και αντιβαίνει στην αρχή της ασφαλείας του δικαίου, δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να εφαρμόζεται παρά όλως εξαιρετικώς και πρέπει να συνοδεύεται από την αναγκαία αιτιολογία. Δεν μπορεί, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση, να επιβάλλεται παρεμπιπτόντως, με την ευκαιρία της εφαρμογής της υφισταμένης κανονιστικής ρυθμίσεως σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Εξάλλου, η ερμηνεία του Προεδρείου της 12ης Δεκεμβρίου 1990 αντιβαίνει και σε άλλο σημείο προς την αρχή της ασφαλείας του δικαίου. Πράγματι, αφού πρώτα δέχεται ότι η κανονιστική ρύθμιση εφαρμόζεται κατ' αρχήν μόνο κατά τη λήξη της θητείας στο τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου, η υιοθετηθείσα ερμηνεία επιτρέπει, στη συνέχεια, ατομικές παρεκκλίσεις χωρίς να ορίζει τα εφαρμοστέα προς τούτο κριτήρια. Μου φαίνεται δύσκολο να συμβιβασθεί η εν λόγω ερμηνεία με την αρχή της ασφαλείας του δικαίου για την οποία το Δικαστήριο δέχθηκε ότι συνιστά, οσάκις πρόκειται περί κανονιστικής ρυθμίσεως συνεπαγομένης οικονομικές επιπτώσεις, δεσμευτική επιταγή [18]. Προσαρμοζόμενο στην υπό κρίση υπόθεση, αυτό σημαίνει ότι οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να προβλέπουν με βεβαιότητα σε ποιες περιπτώσεις μπορούν ή δεν μπορούν να αποκλεισθούν από το ευεργέτημα οικονομικού πλεονεκτήματος, όπως η προσωρινή αποζημίωση.

13. Λαμβανομένων υπόψη των προηγουμένων σκέψεων, είμαι της γνώμης ότι η διατύπωση της κανονιστικής ρυθμίσεως δεν προσφέρει οριστική απάντηση στο ερώτημα αν οι βουλευτές που αποχωρούν εκουσίως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη διάρκεια κοινοβουλευτικής περιόδου, αποκλείονται από το ευεργέτημα της προσωρινής αποζημιώσεως. Ούτε ο στόχος και το ιστορικό της κανονιστικής ρυθμίσεως, ούτε

17 — Όπως προκύπτει από τα πρακτικά του Σώματος των Κοσμητόρων της 8ης Νοεμβρίου 1990, το Σώμα ετάσσετο υπέρ της καταβολής προσωρινής αποζημιώσεως στον εκουσίως διακόπτοντα τη θητεία του βουλευτή. Φαίνεται ότι η απόφαση του Προεδρείου της 12ης Δεκεμβρίου 1990 αφορά αυτή την περίπτωση όταν ομιλεί περί ατομικής εξετάσεως.

18 — Απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1987, 325/85, Ιρλανδία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1987, σ. 5041). Η σκέψη 18 έχει ως εξής: «Εξάλλου, όπως έχει δεχθεί επανειλημμένα το Δικαστήριο, η κοινοτική νομοθεσία πρέπει να είναι βεβαία, η δε εφαρμογή της προβλεπτή από τους υποκειμένους σ' αυτήν. Αυτή η επιταγή της ασφάλειας του δικαίου πρέπει να τηρείται με ιδιαίτερη αυστηρότητα, οσάκις πρόκειται για διατάξεις που μπορούν να έχουν οικονομικές επιπτώσεις, ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν με ακρίβεια την έκταση των υποχρεώσεων που τους επιβάλλουν.»

το πλαίσιο εντός του οποίου περιλαμβάνεται η διάταξη, επιτρέπουν να γίνει δεκτός τέτοιος αποκλεισμός. Η υιοθετηθείσα από το Προεδρείο του Κοινοβουλίου ερμηνεία, στις 12 Δεκεμβρίου 1990, δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να θεωρηθεί δεσμευτική, εφόσον δεν είναι σύμφωνη προς την αρχή της ασφαλείας του δικαίου.

14. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να κηρύξει την προσφυγή της Beate Weber παραδεκτή, να ακυρώσει την απορριπτική απόφαση του Κοινοβουλίου της 2ας Οκτωβρίου 1991 και να καταδικάσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.